

ATM Dubai Turizm Fuarı

ATM Turizm Fuarı Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde 04-07 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Bu yıl 22 inci kez düzenlenen fuarı yaklaşık 23 bin profesyonelin ziyaret ettiği açıklanmıştır.

Fuara, 86 ayrı ülkeden 400'ü ana katılımcı olmak 2700 kurum/kuruluş/destinasyon stand olarak katılmıştır. 113 yeni kuruluş stand olarak fuara katılmıştır.

Geçtiğimiz yıla oranla, fuar alanı %7 oranında büyümüştür. Fuar alanı kullanımı bakımından Avrupa %12.5, Seyahat Teknolojileri %24, Birleşik Arap Emirlikleri %6 ve Oteller %4.5 oranında yer almıştır.

Son yıllarda Ortadoğu'nun artan turizm hacmi, bu durumdan yararlanmak isteyen birçok ülkeyi fuara çekmiştir. Ülkemizden de çok sayıda otel ve seyahat acentası temsilcisi fuara katılmıştır.

Fuarda ülkeler ve destinasyonların yanında özellikle Online Rezervasyon sistemleri geniş katılım sağlamıştır. Diğer yandan; oteller, lüks seyahat, sağlık turizmi, alışveriş, kruiz, kiralık araba, havayolu kuruluşları ile tur operatörleri ve seyahat acentaları diğer katılımcılar arasında yer almıştır.

Fuar kapsamında Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından “Turizm Bakanları” toplantısı yapılmış olup toplantıda bölge turizmi değerlendirilmiştir.

Bir sonraki ATM Turizm Fuarı; Dubai’de 25-28 Nisan 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Türkiye Standı

Fuarda yer alan yaklaşık 600 metrekare büyüklüğünde Türkiye standı Dubai Kültür ve Tanıtma Müşavirliği’nin organizasyonunda Turkey “HOME” tanıtım konsepti benimsenerek hazırlanmıştır. Türkiye standı içerisinde toplam 64 katılımcı kurum/kuruluş yer almıştır. Stand alanı içerisinde yer alan Ebru sanatçısı katılımcılardan büyük ilgi görmüştür.

Turob Standı

Türkiye standı içerisinde TUROB’a tahsis edilen alanda Birliğimizce hazırlanan Arapça, İngilizce tanıtım materyalleri (Kitap, DVD, Harita), İstanbul ve Ankara Shopping Fest tanıtım malzemeleri ile üyelerimiz tarafından sağlanan promosyon malzemelerinin dağıtımı yapılmıştır.

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)

Ortadoğu’nun önde gelen ülkeleri arasında yer alan BAE’nin nüfusu yaklaşık 8.4 milyon’dur. BAE; Abu Dabi, Dubai, Acman, Fuceyre, Resü'l-Hayme, Şerçe ve Ummül-Kayveyn adlı yedi emirlikten oluşmaktadır. Kişi başı milli gelir yaklaşık 71.757 USD’dir.

BAE Yönetimi, ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılması için üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesini sağlamaya büyük önem vermektedir. Bu çerçevede, BAE Hükümeti özellikle turizm, inşaat, havacılık, hizmet sektörü, finans ve otomotiv gibi sektörlerde yatırım yapmaktadır. Bu sayede petrol-dışı gelirlerin milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır. “Abu Dhabi 2030 Vizyonu” çerçevesinde ülkede 2030 yılına kadar 300 milyar dolardan fazla altyapı yatırımı yapılması öngörülmekte ve üretime yönelik yapılacak yatırımlarla birlikte önümüzdeki 15 yıl içinde petrol gelirlerine bağımlılığın yüzde 10 oranında azaltılması planlanmaktadır.

BAE Hükümeti son dönemlerde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda giderek artan yatırımlara yönelmiştir. Hükümet, sahip olduğu kamu şirketleri veya yarı resmi şirketler aracılığıyla çeşitli ülkelerde, başta bankacılık, turizm ve telekomünikasyon olmak üzere büyük çaplı işbirliklerde bulunmaktadır. Ülkemize BAE’den yatırımcı çekilmesi için özel çalışma yapılması önem arz etmektedir.

BAE’nde başlıca işgücü kaynağını oluşturan Asya kökenli göçmenler gerek hizmet sektörüne yatkınlıkları gerekse İngilizce bilgileri nedeniyle, başta turizm ve inşaat olmak üzere emek yoğun sektörlerde düşük ücretler karşılığında işçi olarak çalışırken; Arap kökenliler kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmekte; Avrupalılar ise özel şirketlerde yönetici veya danışman kadrolarında görev almaktadırlar.

Birleşik Arap Emirlikleri vatandaşları seyahatlerini uzun süreli ve kalabalık ailelerle yapmaktadırlar. Bu nedenle bağlantılı (Connected Rooms) otel odalarını tercih etmekte, beğendikleri destinasyon ve otellere sık seyahat etmektedirler. Destinasyon tercihlerini; din, iklim, vizesiz giriş, doğa, ulaşım imkanları, konaklama tesisi imkanları (lüks ve aile için yeterli büyüklükte odalar), çocuklar için eğlence ve alışveriş imkanlarına göre belirlemektedirler.

BAE vatandaşları yurt dışı seyahatlerinde en çok Suudi Arabistan, İngiltere, Oman, Tayland ve Bahreyn’i tercih etmektedir.

Dubai

Yaklaşık 2.3 milyon nüfusu ile Ortadoğu’da en önemli turizm, finans, ulaşım, alışveriş ve cazibe merkezi olmasının yanında Dubai, dünyanın en hızlı gelişen turizm bölgeleri arasında yer almaktadır.

Dubai’de ticari amaçlı seyahat ve konaklama turizminin yanı sıra kongre, alışveriş, eğlence ve tatil turizmi de gelişmektedir. Dubai son yıllarda turizme yaptığı yatırımlarla ve başarılı tanıtım stratejileri ile dünya turist haritalarında yerini almıştır. Golf ve tenis turnuvaları, at yarışları gibi sportif etkinlikleri hedef kitlesini şehre çekmek için en etkili şekilde kullanmayı başarmıştır. Her yıl düzenlenen “Dubai Alışveriş Festivali” de turist çekmekte önemli rol oynamaktadır. Dubai kısa süre içerisinde modern Metro sistemini kurarak şehir içi ulaşımda yaşanan sıkıntıları gidermiştir.

Dubai’nin önemli bir tatil destinasyonu olmasında olağanüstü yatırımlarının yanında en önemli katkıyı, Dubai’de 1985 yılında 10 milyon dolar sermaye ile kurulan Emirates Havayolları’nın sağladığı kabul edilmektedir. Ortadoğu’daki en büyük havayolu şirketi olmayı başaran Emirates’in günümüzde 231 olan uçak sayısının, verilen siparişlerin teslimi ile 2020 yılına kadar 375’e çıkarılması planlanmaktadır. Emirates, 2014 yılı sonunda yolcu sayısını 49.3 milyona çıkarmıştır.

Dubai hükümetinin yürürlüğe koyduğu “Tourism Vision 2020” projesine göre şehri ziyaret edenlerin sayısının 2020 yılına kadar 20 milyona çıkarılması planlanmaktadır. Dubai tanıtımına fon sağlamak üzere otel konaklamalarında oda başına günlük 20 Dirhem konaklama vergisi 31 Mart 2014 tarihinden itibaren hükümet tarafından alınmaya başlanmıştır.

27 Kasım 2013 tarihinde Paris’te gerçekleştirilen oylama sonucunda oy kullanan toplam 165 BIE üyesinin 116’sının oyunu alan Dubai, Ekaterinburg, İzmir ve Sao Paulo’yu geride bırakarak 2020 Dünya Expo’suna ev sahipliği yapacak. Dubai’nin söz konusu etkinliği 25 milyon ziyaretçinin ziyaret etmesi hedefine yönelik gerekli altyapı çalışmalarını başlattığı açıklanmıştır..

Dubai turizm verileri;

2014 yılı Dubai turizmi açısından başarılarla dolu bir yıl olarak ajandada yerini aldı.

Dubai’de toplam 611 konaklama tesisinde (otel ve apart) oda sayısı 84.534’tür. Bu yıl sonuna kadar faaliyete geçecek konaklama tesisleri ile birlikte, konaklama tesisi sayısının 657’ye, oda sayısının ise 92.333’e çıkması beklenmektedir. Sofitel Dubai Sheikh Zayed, Four Seasons Resort Dubai, DoubleTree by Hilton, Hyatt Place Dubai Al Rigga, Pullman Jumeirah ve Sheraton Grand Dubai henüz faaliyete geçen otellerden birkaç örnektir.

Dubai’yi bir önceki yıla oranla % 8.2 artışla 13.2 turist ziyaret etti. Turistlerin 11.6 milyonu otellerde konakladı. Buna göre;

	2013	2014	Değişim (%)
Konaklayan Turist sayısı	11.0 milyon	11.6 milyon	5,6
Geceleme sayısı	41.6 milyon	44.7 milyon	7,4
Ortalama Geceleme	3.78 gün	3.84 gün	
Ortalama gecelik ücret (Otel)	629 Dirhem	657 Dirhem	
Ortalama gecelik ücret (Apart)	433 Dirhem	469 Dirhem	
Otellerin oda geliri	13.7 milyar Dirhem	15.3 milyar Dirhem	
Otellerin diğer gelirleri (F&B vs.)	8.2 milyar Dirhem	8.7 milyar Dirhem	
Toplam otel geliri	21.9 milyar Dirhem	24 milyar Dirhem	9,8

Otellerde konaklayan misafirler arasında milliyet sıralamasına göre; Suudi Arabistan liderliğini sürdürürken takiben Hindistan, İngiltere, ABD, İran, Oman, Çin Halk Cumhuriyeti, Kuveyt, Rusya ve Almanya gelmektedir. Bölgelere göre turist sayısı;

	2014	2013	2014/13 Fark (%)
Avrupa	2.953.282	2.873.709	2.8
Güney Asya	1.803.511	1.576.439	14.4
Uzak Doğu	824.326	729.886	12.9
Avustralya	316.278	316.772	-0.2
Arap Ülkeleri	4.306.072	4.172.916	3.2
Afrika	685.940	618.871	10.8
Güney Amerika	116.021	113.694	2.0
Kuzey Amerika	624.148	610.200	2.3

ORTADOĞU’DAN ÜLKEMİZE GELEN TURİST SAYISI (OCAK-ARALIK)

MİLLİYET	YILLAR			MİLLİYET PAYI(%)			% DEĞİŞİM ORANI	
	2012	2013	2014*	2012	2013	2014*	2013/2012	2014/2013
CEZAYİR	104 489	118 189	160 052	0,33	0,34	0,43	13,11	35,42
FAS	77 884	82 579	89 562	0,25	0,24	0,24	6,03	8,46
LİBYA	213 890	264 266	267 501	0,67	0,76	0,73	23,55	1,22
SUDAN	8 161	9 319	10 714	0,03	0,03	0,03	14,19	14,97
MISIR	112 025	107 437	108 762	0,35	0,31	0,30	-4,10	1,23
TUNUS	86 595	91 683	100 612	0,27	0,26	0,27	5,88	9,74
GÜNEY AFRIKA CUM.	40 771	44 798	43 049	0,13	0,13	0,12	9,88	-3,90
DIĞ.AFRIKA ÜLKELERİ	69 584	89 213	107 855	0,22	0,26	0,29	28,21	20,90
TOPLAM AFRIKA	713 399	807 484	888 107	2,24	2,31	2,41	13,19	9,98
B.A.EMİRLİĞİ	48 071	52 424	53 736	0,15	0,15	0,15	9,06	2,50
BAHREYN	13 342	16 230	24 305	0,04	0,05	0,07	21,65	49,75

KATAR	13 971	18 630	29 743	0,04	0,05	0,08	33,35	59,65
KUVEYT	65 167	88 238	133 128	0,21	0,25	0,36	35,40	50,87
IRAK	533 149	730 639	857 246	1,68	2,09	2,33	37,04	17,33
LÜBNAN	144 491	143 629	161 274	0,45	0,41	0,44	-0,60	12,29
ÜRDÜN	102 154	102 871	131 329	0,32	0,29	0,36	0,70	27,66
S.ARABİSTAN	175 467	234 220	341 786	0,55	0,67	0,93	33,48	45,93
K.K.T.C.	211 828	216 881	227 612	0,67	0,62	0,62	2,39	4,95
İSRAİL	83 740	164 917	188 608	0,26	0,47	0,51	96,94	14,37
YEMEN	11 826	17 354	26 033	0,04	0,05	0,07	46,74	50,01
Diğ.BATI ASYA ÜLKELERİ	744 325	1 269 753	1 202 208	2,34	3,64	3,26	70,59	-5,32
TOP. BATI ASYA	2 147 531	3 055 786	3 377 008	6,76	8,75	9,17	42,29	10,51

ARAP ÜLKELERİNDEN İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ SAYILARI (OCAK-ARALIK)

Ocak - Aralık	2012	2013	2014	2013-2014 değişim %
IRAK	212.724	241.262	354.063	46,8
CEZAYİR	100.307	114.013	155.238	36,2
MISIR	106.642	102.483	104.287	1,8
FAS	70.543	75.303	81.827	8,7
LİBYA	210.628	261.476	262.115	0,2
TUNUS	83.264	89.315	98.227	10,0
ÜRDÜN	75.231	79.721	105.841	32,8
SURİYE	66.669	172.449	228.379	32,4
LÜBNAN	107.053	105.342	119.817	13,7
SUUDİ ARABİSTAN	168.714	223.150	322.508	44,5
KUVEYT	64.301	85.445	129.932	52,1
B.A.E	47.101	52.612	52.812	0,4
SUDAN	7.907	9.071	10.270	13,2
YEMEN	11.417	14.851	25.407	71,1
UMMAN	7.541	8.795	13.822	57,2
BAHREYN	12.765	15.627	23.840	52,6
KATAR	12.923	17.743	28.499	60,6
FİLİSTİN	5.362	6.679	9.757	46,1
	1.371.092	1.675.337	2.126.641	26,9

ORTADOĞU'DAN ÜLKEMİZE GELEN TURİST SAYISI (OCAK-NİSAN)

MİLLİYET	YILLAR			MİLLİYET PAYI(%)			% DEĞİŞİM ORANI	
	2013	2014	2015*	2013	2014	2015*	2014/2013	2015/2014

CEZAYİR	31 388	40 079	44 917	0,47	0,57	0,64	27,69	12,07
FAS	26 026	24 539	29 834	0,39	0,35	0,43	-5,71	21,58
LİBYA	73 025	91 532	80 486	1,10	1,31	1,16	25,34	-12,07
SUDAN	2 258	2 402	2 834	0,03	0,03	0,04	6,38	17,99
MISIR	37 299	30 125	29 203	0,56	0,43	0,42	-19,23	-3,06
TUNUS	27 498	30 472	32 571	0,41	0,44	0,47	10,82	6,89
GÜNEY AFRIKA CUM.	9 381	8 517	9 694	0,14	0,12	0,14	-9,21	13,82
DIĞ.AFRIKA ÜLKELERİ	23 647	27 891	28 654	0,35	0,40	0,41	17,95	2,74
TOPLAM AFRIKA	230 522	255 557	258 193	3,46	3,65	3,71	10,86	1,03
B.A.EMİRLİĞİ	17 595	14 734	16 727	0,26	0,21	0,24	-16,26	13,53
BAHREYN	5 133	7 173	10 716	0,08	0,10	0,15	39,74	49,39
KATAR	5 614	8 167	12 536	0,08	0,12	0,18	45,48	53,50
KUVEYT	22 939	29 349	45 263	0,34	0,42	0,65	27,94	54,22
IRAK	153 839	216 957	223 033	2,31	3,10	3,20	41,03	2,80
LÜBNAN	34 270	36 211	40 042	0,51	0,52	0,57	5,66	10,58
ÜRDÜN	19 516	23 624	27 464	0,29	0,34	0,39	21,05	16,25
S.ARABİSTAN	52 401	71 700	103 357	0,79	1,02	1,48	36,83	44,15
K.K.T.C.	59 575	60 519	64 722	0,89	0,86	0,93	1,58	6,94
İSRAİL	30 435	55 203	43 226	0,46	0,79	0,62	81,38	-21,70
YEMEN	4 489	6 764	7 392	0,07	0,10	0,11	50,68	9,28
DIĞ.BATI ASYA ÜLKELERİ	455 449	320 967	251 512	6,83	4,58	3,61	-29,53	-21,64
TOP. BATI ASYA	861 255	851 368	845 990	12,92	12,16	12,14	-1,15	-0,63

ARAP ÜLKELERİNDEN İSTANBUL'A OCAK-NİSAN DÖNEMİNDE GELEN ZİYARETÇİ SAYILARI

Ocak - Nisan	2013	2014	2015	2014-2015 değişim %
IRAK	58.003	91.661	79.578	-13,2
CEZAYİR	30.486	70.281	99.316	41,3
MISIR	36.076	67.588	81.792	21,0
FAS	24.661	60.453	72.034	19,2
LİBYA	72.431	39.196	43.911	12,0
TUNUS	27.153	34.815	37.224	6,9
ÜRDÜN	17.683	29.875	44.949	50,5
SURİYE	38.243	29.588	28.691	-3,0
LÜBNAN	32.446	30.141	32.076	6,4
SUUDİ ARABİSTAN	50.813	23.531	28.145	19,6
KUVEYT	22.651	21.902	25.631	17,0
B.A.E	17.434	14.681	16.580	12,9
SUDAN	2.196	8.176	12.146	48,6
YEMEN	4.223	6.680	7.172	7,4
UMMAN	2.361	7.279	10.608	45,7
BAHREYN	5.050	2.700	4.544	68,3
KATAR	5.440	2.353	2.687	14,2

FİLİSTİN	1.462	2.119	2.863	35,1
	448.812	543.019	629.947	16,0

Sonuç :

- ❖ BAE turizminden pay almak isteyen AB ülkeleri, BAE vatandaşlarına AB ziyaretlerinde Schengen vizesi muafiyeti getirdi. Bu durumun AB ülkelerine gidecek BAE vatandaşlarının sayısını önemli oranda artıracakı öngörülmektedir. Diğer yandan, uygulamanın başta Suudi Arabistan olmak üzere diğer Ortadoğu ülkelerine de başlatılması halinde vize avantajları nedeniyle Türkiye gibi ülkelerin bölgeden aldıkları turist sayısındaki hızlı artışın yavaşlama seyrine döneceği tahmin edilmektedir.
- ❖ Ortadoğu ülkeleri vatandaşlarının turizm harcamaları artmaya devam ediyor. En çok harcama sırası ile Suudi Arabistan, BAE, Kuveyt, Katar, Oman ve Ürdün vatandaşları tarafından yapılmaktadır. Diğer yandan, Visa tarafından hazırlattırılan “The Global Travel Intentions Study 2015” raporuna göre, seyahat başına ülke vatandaşlarının harcama listesinde ilk 4 sıra, Suudi Arabistan 8.866 USD, Mısır 4.917 USD, Çin Halk Cumhuriyeti 4.780 ve BAE 2.518 USD olarak yer almıştır.
- ❖ Ortadoğu ülkelerinde bulunan vatandaşların internet kullanımı artmakta buna bağlı olarak “Online” turizm gelişmektedir. Özellikle ailenin genç bireyleri bu artışta başı çekmektedir.
- ❖ Travel Trends Focus tarafından yapılan bir araştırmaya göre Ortadoğu vatandaşlarının ortalama yaz tatili süreleri; 1-7 gün %32, 8-14 gün % 23, 15-21 gün %40 ve 22 günden fazla %5 olarak tespit edilmiştir. Bir diğer araştırma ile yurt dışı çıkış amaçları sıralaması; Gezme, İş, Alışveriş, Doğa ve Plaj tatili olarak sıralanmıştır.
- ❖ Expedia.com araştırmasına göre, 2015 yılında BAE vatandaşlarının en çok rezervasyon yaptıkları şehirlerin başında bir önceki yıla oranla % 70 artış gösteren Kahire yer aldı. Kahire’yi Amman, Beyrut, Londra, İstanbul, Bangkok, Doha, Manila, New York ve Toronto takip etti.
- ❖ Ülkemizin, İran ile gelişmekte olan ikili ilişkilerinin 2015 yılında turizme olumlu yansıtacağı beklenmektedir.
- ❖ Ortadoğulu çocuklu aileler, tatillerinde çocuklara özel ücretsiz veya indirimli fiyatlar/kampanyalar uygulayan destinasyonlara yönelmektedir. Bu amaca yönelik olarak pazarda Filipinler’in “Kids Go Free” kampanyası ilgi görmektedir.
- ❖ Suudi Arabistan öncülüğündeki Arap ülkelerinin, Yemen’de Şii Ensarullah Hareketi’nin (Husiler) ilerleyişini durdurmak için başlattığı hava operasyonunun, kara operasyonu ile desteklenmesi halinde bölgede ortaya çıkabilecek güvenlik endişelerinin turizmi olumsuz etkilemesi beklenmektedir.
- ❖ Bölgeden ülkemize sağlık, wellness, kaplıca, terapi, estetik ve tedavi amacı ile gelecek turist sayısında önemli potansiyel görülmekte, bu alanda tanıtım çalışmaları artırılmalıdır.
- ❖ BAE Merkezli “Emaar Hospitality Group” ülkemizde yatırım yapmaya başlamıştır. Şirketin, İstanbul’da hayata geçirdiği Emaar Square projesinin yanı sıra “The Address Hotel & Residence İstanbul” projesini bu yıl sonuna kadar faaliyete geçirmesi beklenmektedir.
- ❖ Fuarda yer alan THY standı yoğun ilgi görmekle beraber, THY’nin ağırlıklı olarak aktarmalı seferlerinden Dubai-San Francisco hattının tanıtımını ön plana çektiği gözlemlenmiştir.

- ❖ 2015 yılında Ramazan ayı öncesi ve sonrasında bölgeden ülkemize talepte artış beklenmektedir. Karadeniz bölgesinin körfez ülkelerinde yürüttüğü başarılı tanıtım çalışmaları ve ulaşım alternatiflerinin çeşitliliği dikkate alınarak Bursa ve Yalova'da var olan talebin bir miktarının Karadeniz'e kayacağı tahmin edilmektedir.
- ❖ Birliğimizce yapılan değerlendirmeye göre, Bölgeden ülkemize 2015 yılında gelecek turist sayısında istikrarın devam edeceği, turist sayısında ise % 10 ila % 15 arasında artış kaydedileceği tahmin edilmektedir.

Kaynaklar; TUROB Arşiv, T.C.Ekonomi Bakanlığı, T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı, TUİK, Dubai Kültür ve Tanıtma Müşavirliği, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, THY Basın Bülteni, IMF, World Bank, UNWTO, Emirates Airlines, Dubai's Department of Tourism and Commerce Marketing (DTCM) OSIC One Stop Information Centre, Arabian Travel Market Daily, Time Out Dubai, Gulf News, Visa Card "The Global Travel Intentions Study 2015", Travel Trend Focus GCC, Arabiantravelmarket.